

ชั่วโมงที่ 12

การแบ่งสรรอำนาจทางการเมืองระหว่างกลุ่มชนและกลุ่มผลประโยชน์ : ศึกษากรณีญี่ปุ่น

ม.ร.ว.รุจยา อาภากร
ภาควิชาประวัติศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

การบรรยายในวันนี้อยู่ในหัวข้อเรื่องการแบ่งสรรอำนาจการเมืองระหว่างกลุ่มชน และกลุ่มผลประโยชน์ที่มีผลประโยชน์สูงทางด้านเศรษฐกิจโดยจะยกกรณีของประเทศญี่ปุ่นเป็นตัวอย่าง การเมืองเป็นเรื่องว่าด้วยอำนาจ คือการแสวงหาอำนาจ การได้มาซึ่งอำนาจ การใช้อำนาจ และการรักษาอำนาจ ในประวัติศาสตร์มนุษยชาติ ชุมชนประเภทต่าง ๆ ได้รู้จักพัฒนาวิธีการทางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ กัน โดยมักจะยุ่งเกี่ยวกับประเด็นปัญหาในเรื่องที่มาของอำนาจ ผู้มีสิทธิใช้อำนาจ ขอบเขตของอำนาจและการหมุนเวียนของอำนาจ

ในโลกสมัยใหม่การเปลี่ยนแปลงในด้านความคิด และระบอบเศรษฐกิจและการเมือง ทำให้กระบวนการทางการเมืองมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับอุดมการณ์ของชาติ ความเชื่อในเรื่องเสรีภาพและประชาธิปไตย และการผลิตเพื่อการตลาด อำนาจทางการเมืองหมายถึงอำนาจในการกำหนดนโยบายในระดับชาติซึ่งในทางปฏิบัติจะมีผลกระทบกระเทือนกับบุคคลหลายกลุ่มด้วยกัน อำนาจทางการเมือง มีส่วนทำให้มีการออกกฎหมายที่ครอบคลุมไปถึงกิจกรรมต่าง ๆ ในสังคม กฎหมายส่วนใหญ่มักจะร่างขึ้นโดยข้าราชการหรือมาจากระบบราชการ ภายใต้ระบบประชาธิปไตย ระบบราชการนี้ต้องดำเนินนโยบายและออกกฎหมายตามที่ได้รับความเห็นชอบจากอำนาจทางการเมือง

ในระบบรัฐสภาอย่างเช่น ในประเทศญี่ปุ่นในปัจจุบัน เราก็พบว่าอำนาจทางการเมืองจะอยู่ในพรรคการเมืองที่มีผลประโยชน์สูงทางด้านเศรษฐกิจ มีความชอบธรรมในทางการเมือง มีความสามารถในการควบคุมระบบราชการและออกกฎหมายที่อาจจะให้ประโยชน์ต่ออำนาจทางเศรษฐกิจได้

นักการเมืองจำเป็นที่จะต้องพึ่งพาระบบเศรษฐกิจการเงินเพื่อสนับสนุนฐานเสียง และเพื่อช่วยลงทุนในการหาเสียง ทั้งนี้เพราะนักการเมืองขาดความมั่นคง ในฐานะที่เป็นผู้ที่จะต้องลงสมัครรับเลือกตั้งอย่างน้อยทุก ๆ 4 ปี ดังนั้นเขาจึงหาความมั่นคงโดยการยึดกลุ่มที่มีอำนาจในสังคมไม่ว่าจะเป็นกลุ่มใดก็ตาม ซึ่งในกรณีของญี่ปุ่นจะเป็นกลุ่มเศรษฐกิจ เพื่อจะรักษาฐานทางการเมืองและสืบทอดบทบาททางการเมืองของตนต่อไป

ได้ ดุลย์อำนาจของกลุ่มผลประโยชน์นั้น ก็อยู่ตรงที่ว่าสามารถจะให้ความสนับสนุนแก่กลุ่มนักการเมืองได้มากน้อยเพียงใด

ขณะเดียวกัน ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมหรือแบบการค้าเสรีนั้น โดยธรรมชาติของมันก็ขาดความมั่นคง เพราะทุกคนประกอบกิจการทางธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านการค้าหรือการลงทุนทางอุตสาหกรรมตามโรงงานต่าง ๆ นั้น โดยที่ไม่ได้มีความเกี่ยวข้องกัน ในทางปฏิบัติอาจจะมีทางเกี่ยวกัน ในทางทฤษฎีนั้นเศรษฐกิจเป็นระบบเปิด เป็นระบบที่ใครใคร่ลงทุนก็ลงทุนได้ ดังนั้นจึงมีการแข่งขันกันสูง มีการดำเนินการในรูปแบบที่คู่แข่งหรือคู่ต่อสู้จะไม่ทราบว่ายอีกฝ่ายหนึ่งกำลังทำอะไรอยู่ เพราะฉะนั้นในธรรมชาติของเศรษฐกิจแบบทุนนิยมแล้ว มักจะมีความไม่มั่นคง ดังนั้นนักลงทุนพ่อค้าผู้ประกอบการต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องหาความมั่นคงจากการร่วมมือกัน รวมตัวกันเพื่อผูกขาดตลาด โดยทางปฏิบัตินั้นต้องการความสนับสนุนจากองค์กรของรัฐ โดยถูกต้องตามกฎหมาย เพราะฉะนั้นในระบบประชาธิปไตยที่มีพรรคการเมืองและการค้าเสรีนั้น นักการเมืองและนักธุรกิจต้องพึ่งพาซึ่งกันและกัน

จะขอยกกรณีของญี่ปุ่นมาเป็นตัวอย่างให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเศรษฐกิจและการเมืองในประเทศญี่ปุ่นเราทราบกันดีว่าได้มีการลงทุนการพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรมใหญ่ อุตสาหกรรมเล็ก อุตสาหกรรมที่นำไปสู่การสร้างอาวุธ การสร้างโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจตั้งแต่ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 โดยที่อิงการทำงานของกลุ่มพ่อค้านายทุน ซึ่งมีชื่อรวม ๆ เรียก **กลุ่มไชบัทสึ (ZAIBATSU)**

กลุ่มไชบัทสึนี้เป็นกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กันทางเศรษฐกิจและทางเครือญาติโดยสัมพันธ์กับพ่อค้านายธนาคาร และนักการเมืองพร้อม ๆ กันไป ในสมัยเมจิก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 นั้น เราก็พบว่ามียักษ์ใหญ่ ๆ อยู่ด้วยกันสี่ห้ากลุ่ม โดยเฉพาะ **กลุ่มมิตซูบิชิ กลุ่มฟูจิโตโม กลุ่มยาฮูตะ** กลุ่มเหล่านี้เป็นกลุ่มที่มีพลังทางเศรษฐกิจสูงคือ ยี่สิบห้าเปอร์เซ็นต์ของทุนที่ลงทุนไปประเทศญี่ปุ่นก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 นั้น จะอยู่ในมือของกลุ่มสี่กลุ่มนี้

กลุ่มย่อย ๆ อีกประมาณสิบกว่ากลุ่ม ซึ่งเมื่อรวมกันแล้วก็จะควบคุมการลงทุนในญี่ปุ่นถึงสามสิบห้าเปอร์เซ็นต์ กลุ่มเหล่านี้ก็มีความสัมพันธ์กับกลุ่มนักการเมืองพร้อมกันไปด้วย กลุ่มมิตซูบิชิก็มีความสัมพันธ์กับนักการเมืองที่เรียกว่า **พรรครัฐธรรมนูญประชาธิปไตย** เป็นต้น

ถึงแม้ว่าจะมีการจับกลุ่มพวกนี้ สหรัฐอเมริกา ซึ่งเข้ามายึดครองประเทศญี่ปุ่นหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 คือใน ค.ศ.1947 มองว่ากลุ่มเหล่านี้เป็นกลุ่มผูกขาด (MONOPOLY) จึงได้มีการแบ่งกลุ่มพวกนี้ออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ พยายามที่จะให้แตกสลาย อย่างไรก็ตามในปัจจุบันเราก็พบว่า ความต่อเนื่องของกลุ่มนี้ยังมีอยู่ ดังจะพูดถึงต่อไป

กลุ่มไชนีสในปัจจุบันก็จะแบ่งออกเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ตามชื่อศัพท์ภาษาญี่ปุ่นเรียกว่า "ซาโจไก" (SHACHO-KAI) กลุ่มแรกนั้นเป็นกลุ่มไชนีสดั้งเดิมซึ่งตกทอดเนื่องกันมาจนถึงปัจจุบันมีด้วยกัน 6 กลุ่ม สามกลุ่มแรกคือกลุ่มของบริษัทมิตซูบิชิ มิตซูบิชิ และฟูจิโตโม สามกลุ่มนี้จะเป็นกลุ่มที่ใหญ่ที่มีความต่อเนื่องมาตั้งแต่สมัยเมจิซึ่งจะมีบทบาทในทางอุตสาหกรรมและทางการธนาคารเป็นส่วนใหญ่ กลุ่มอื่นที่ถูกแบ่งแยก แล้วยังรวมตัวกันใหม่มีกลุ่ม เช่น บริษัทฟูโย บริษัทซันวา บริษัทไดอิชิ กังกิโอะ สามกลุ่มนี้ถือว่ามีความใหญ่พอ ๆ กับสามบริษัทแรก หกกลุ่มบริษัทนี้มีทุนทั้งหมดถึงสี่สิบล้านเยนของทุนที่ลงทุนในประเทศญี่ปุ่น ซึ่งก็นับว่ามากยิ่งขึ้นไปกว่าไชนีสสมัยก่อนด้วยซ้ำไป บริษัทใหญ่ ๆ ในกลุ่มนี้ก็จะประกอบด้วย บริษัทประกันภัย บริษัทธนาคารต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นสมาชิกของเครือข่ายของหกบริษัทใหญ่ ธนาคารที่สำคัญ 10 อันดับแรกของประเทศญี่ปุ่น จะเป็นสมาชิกในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง 46 เปอร์เซ็นต์ของบริษัทใหญ่ ๆ ในประเทศญี่ปุ่นก็จะอยู่ในเครือข่ายของไชนีสเช่นกัน

หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 นี้ เราพบว่าบริษัทประเภทที่ภาษาญี่ปุ่นเรียกว่า **โซโกโชชะ** (Sogoshosha) นี้เป็นบริษัทค้าขายโดยเฉพาะค้าขายกับต่างประเทศและก็ผลิตสินค้าต่าง ๆ เพื่อการบริโภคในระดับต่าง ๆ บริษัทพวกนี้จะคุมเศรษฐกิจทางด้านส่งออกถึง 53 เปอร์เซ็นต์ และสินค้าที่สั่งเข้ามา 61 เปอร์เซ็นต์ก็จะอยู่ในกิจกรรมของบริษัทเหล่านี้ บริษัทค้าขายเหล่านี้จะผลิตสินค้าถึงสองหมื่นกว่าประเภท ตั้งแต่บะหมี่ไปจนถึงโรงงานพลังงานนิวเคลียร์ คือ ความหลากหลายของประเภทของสินค้านั้นมีมาก แล้วก็เป็นลักษณะของเครือข่ายของการประกอบการ

กลุ่มอีกประเภทหนึ่งคือกลุ่มที่เรียกว่าคอนเซง (Konzern) หรือกลุ่มบริษัทอุตสาหกรรม เช่น บริษัทที่เรารู้จักกันดีคือ บริษัทโตชิบา ฮิตาชิ โตโยต้า นิสสัน มัตสึชิตา ซึ่งเป็นบริษัทผลิตสินค้าไฟฟ้ายี่ห้อต่างๆ รวมทั้งยี่ห้อเนชั่นแนล บริษัทโตเกียวรถไฟ ซึ่งผลิตเครื่องจักรรถไฟที่ใช้ในประเทศญี่ปุ่น บริษัทนิปปอนสตีล คือบริษัทผลิตเหล็กที่ในโรงงานอุตสาหกรรม Konzern เหล่านี้ก็จะมีความสัมพันธ์กับบริษัทไชนีส โดยเฉพาะทางด้านธนาคารด้วย เช่น บริษัทนิสสันนั้นมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับบริษัทมิตซูบิชิ เป็นต้น เพราะฉะนั้นเครือข่ายระหว่างไชนีสกับบริษัทการค้าและ Konzern เหล่านี้จึงเป็นวิธีการทำงานของนักธุรกิจ นายธนาคารและผู้ประกอบการในประเทศญี่ปุ่น

บริษัทเหล่านี้เป็นบริษัทใหญ่ ยังจะมีกลุ่มบริษัทเครือข่ายเล็กลงไป เช่น บริษัทขนาดกลางขนาดย่อมในเครือข่ายของกลุ่มผลิตเหล็กกล้า เป็นต้น หรือธุรกิจประเภทแท็กซี่ กิจกรรมเหล่านี้ถือว่าเป็นกิจกรรมนักธุรกิจระดับกลางและระดับย่อม นักธุรกิจในระดับต่าง ๆ ในกลุ่มต่าง ๆ ก็จะรวมตัวตั้งเป็นสมาคมทางด้านเศรษฐกิจตั้งเป็นหอการค้า ตั้งเป็นสมาคมของผู้ประกอบการ สมาคมเหล่านี้ก็จะเป็นส่วนในการต่อรองกับนักการเมือง เพื่อรักษาผลประโยชน์และได้มาซึ่งความมั่นคงทางเศรษฐกิจที่ตนต้องการ

ในสังคมทุกสังคมเราก็พบว่า นอกจากนักธุรกิจแล้วยังมีผู้ทำงานประเภทอื่นอีก หรือทำงานที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับประเภทอุตสาหกรรมโดยตรง การค้าโดยตรง ซึ่งนอกจากอาชีพข้าราชการแล้ว ก็ยังมีอาชีพอื่น เช่น นักกฎหมาย นักหนังสือพิมพ์ นักแสดง เหล่านี้เป็นต้น กลุ่มเหล่านี้ก็มีการจัดตั้งสมาคมของตนเพื่อจะรักษาสถานภาพในสังคม และต่อรองกับกลุ่มอื่น ๆ ในเรื่องของผลประโยชน์ที่ตนพึงจะมี ซึ่งอาจจะไม่ใช่เป็นผลประโยชน์ทางด้านวัตถุหรือทางด้านการเงินแต่อย่างใด แต่เป็นผลประโยชน์ทางด้านสถานภาพทางสิทธิในการทำงาน แต่กลุ่มเหล่านี้จะพบว่าจะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับนักการเมืองจึงจะสามารถบรรลุและควบคุมนโยบายหรือชักจูงนโยบายของพรรคการเมืองให้ไปในทางทิศทางที่จะเป็นประโยชน์ต่อกลุ่มของตนได้

เพราะฉะนั้น เราจึงพบว่า จะมีความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มพลังผลประโยชน์กับกลุ่มการเมือง หรือแม้บางครั้งจะมีกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เข้าไปอยู่กลุ่มการเมืองด้วย ซึ่งจะทำให้พรรคการเมืองมีความหลากหลาย และจะมีตัวแทนเข้าไปอยู่ พรรคที่เคยเป็นพรรคที่ใหญ่ของประเทศญี่ปุ่น พรรค LDP หรือพรรคเสรีประชาธิปไตย ในพรรคนี้ เราก็จะพบว่า จะมีกลุ่มตัวแทนของกลุ่มอาชีพหรือเคยทำงานในอาชีพเหล่านั้นอยู่ด้วยกันหลายกลุ่มทีเดียว คราว ๆ ก็อาจจะมีด้วยกัน 7 กลุ่ม กลุ่มนี้กลุ่มที่สำคัญก็มีกลุ่มที่เป็นกลุ่มอดีตข้าราชการในพรรคเราจะพบว่าจะมีข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ที่เกษียณหรือออกจากงานก่อนเกษียณเพื่อจะมาเล่นการเมือง เพราะฉะนั้น 25 เปอร์เซ็นต์ของ ส.ส.ของพรรคนี้จะเป็นกลุ่มข้าราชการ ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางการศึกษาด้วยคือ จะจบจากมหาวิทยาลัยโตเกียว ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงที่สุด กลุ่มขนาดใหญ่อีกกลุ่มก็คือ กลุ่มนักธุรกิจ ซึ่งจะเป็นขนาดกลางและขนาดเล็กซึ่งจะมีประมาณเศษหนึ่งส่วนห้าของสมาชิก

เราจะพบว่านักธุรกิจใหญ่จะไม่เล่นการเมืองเท่าไรนักในประเทศญี่ปุ่น แต่จะเป็นนักธุรกิจขนาดกลาง นักธุรกิจใหญ่ที่มีอำนาจในไซบัทสูหรือในบริษัทใหญ่ ๆ นั้นจะทำงานทางด้านธุรกิจอย่างเดียว แล้วก็จะไม่ลาออกมาเล่นการเมือง แต่จะพยายามสร้างความสัมพันธ์กับนักการเมืองในวิธีการอื่น ๆ ซึ่งเราจะดูกันต่อไป

นอกจากนั้นก็มีอีกหลายกลุ่มนอกจากกลุ่มข้าราชการและกลุ่มนักธุรกิจขนาดกลางนี้แล้ว เราก็พบว่า มีนักกฎหมาย นักหนังสือพิมพ์ นักแสดง ที่เป็นกลุ่มน้อย ๆ อยู่ในพรรค LDP กลุ่มนักการเมืองนี่ก็เป็นอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งได้เข้าขึ้นมาจากการเมืองในระดับภูมิภาคจึงได้มาเป็น ส.ส. คือเป็นนักการเมืองอาชีพนี้ กลุ่มนี้มีจำนวนไม่น้อยทีเดียวคือประมาณ 25 เปอร์เซ็นต์ของพรรค LDP

พรรคฝ่ายค้านโดยเฉพาะพรรคสังคมนิยม ก็จะถูกประกอบด้วยผู้นำกรรมกรเป็นส่วนใหญ่ แล้วก็จะเป็นนักการเมืองท้องถิ่น นักธุรกิจขนาดกลาง แต่ส่วนใหญ่ก็จะเป็นผู้นำกรรมกรซึ่งถือว่าเป็นผู้รักษาผลประโยชน์ของผู้ใช้แรงงาน ขณะที่พรรค LDP นั้นก็จะเป็นผู้รักษาผลประโยชน์ของผู้ประกอบการหรือ นายทุน เพราะฉะนั้น นักการเมืองจึงมีตัวแทนของกลุ่มผลประโยชน์และชุมชนต่าง ๆ ซึ่งสะท้อนถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในสังคม

คืออาชีพต่าง ๆ และจะมีลักษณะและวิธีการทำงานจุดประสงค์ที่หลากหลาย กลุ่มอิทธิพลทางเศรษฐกิจจะพยายามมีอิทธิพลเหนือพรรค LDP โดยผ่านกลุ่มการเมืองภายในพรรค (Faction) แล้วก็ผ่านวิธีการอื่น ๆ ด้วย

เนื่องจากความสำคัญของเศรษฐกิจและการเมือง โตเกียวจึงเป็นศูนย์กลางของอิทธิพลทางเศรษฐกิจ คนที่เตรียมจะมีอิทธิพลเหนือพรรคมักจะเป็นผู้จัดการหรือผู้บริหารกิจการในระดับที่เรียกว่า Executive ระดับสูงของบริษัท เช่น บริษัทมิตซูย แล้วบุคคลเหล่านี้ก็จะไม่ไปสมัครรับเลือกตั้ง ไม่ไปเป็น ส.ส.จะอยู่เหนือการเมือง แต่พยายามจะนำเอาข้อเสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายเข้าไปผลักดันกับพรรคการเมือง จะมีการนำเสนอข้อคิดเห็นโดยที่ผ่านสิ่งที่ได้คิดขึ้นมาแล้วจากที่มันักวิจัยของบริษัทหรือของกลุ่ม ข้อคิดเห็นเหล่านี้ บางครั้งก็จะผ่านเข้าไปในกระทรวงคือ ผ่านข้าราชการเข้าไป ซึ่งในประเทศญี่ปุ่นแต่ละกระทรวงจะมีคณะกรรมการ นโยบาย ซึ่งจะประกอบด้วยตัวแทนจากกลุ่มเศรษฐกิจด้วย นอกจากนั้นแล้ว ยังมีการผ่านบุคคล หรือผ่านกลุ่มการเมืองภายในพรรค คือ จะมีการจับกลุ่ม เช่น เรียกว่า กลุ่มวันหยุดหัตถีที่ 3 ของทุกเดือน ก็จะมีการประชุมกันของกลุ่มเศรษฐกิจกับผู้นำพรรค อย่างนี้เป็นต้น

บางครั้งบริษัทเหล่านี้จะมีการจับกลุ่มสังสรรค์ กลุ่มตีกอล์ฟ กลุ่มนักเรียนเก่าโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัย ซึ่งอาจจะตั้งสมาชิกจากบริษัทใหญ่ทั้งหมดมาพบประสังสรรค์ บางครั้งจะมาพบกับรัฐมนตรีหรือนายกเดือยนละครั้ง จะเป็นวันศุกร์หรือวันพุธก็แล้วแต่ที่จะกำหนด อาจจะมีการเชิญนักวิชาการมาบรรยาย หรือถ้าบริษัทการค้าต้องการจะผลักดันในด้านใดด้านหนึ่งที่ชัดเจน ก็จะตั้งเป็นกลุ่มศึกษาขึ้นมาได้ เช่น กลุ่มศึกษาความร่วมมือระหว่างญี่ปุ่นกับไต้หวัน ซึ่งจะประกอบด้วยตัวแทนจากบริษัทที่ทำการค้ากับไต้หวัน แล้วก็มาตั้งขึ้นเพื่อจะสร้างความสัมพันธ์กับกลุ่มนักการเมือง เพื่อจะนำไปสู่นโยบายที่จะส่งเสริมการค้าระหว่างไต้หวันกับญี่ปุ่น เป็นต้น นักการเมืองกับนักธุรกิจก็มีความสัมพันธ์ในเรื่องของทางเครือญาติ ในฐานะที่จบจากมหาวิทยาลัยเดียวกัน เหล่านี้ก็เป็นวิธีการสร้างความสัมพันธ์เพื่อผลประโยชน์อีกประการหนึ่งคือ ผ่านทางความสัมพันธ์เชิงสังคม

เพราะฉะนั้นจุดประสงค์โดยทั่วไปของกลุ่มอิทธิพลทางเศรษฐกิจจึงมีหลายประการ ประการแรก ก็เพื่อรักษาความมั่นคงของระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมและการค้าเสรีเอาไว้ ประการที่สอง เพื่อรักษาผลประโยชน์กลุ่มของตน เช่น รักษาราคาทางวัตถุดิบที่ตนใช้ให้ต่ำ เช่น กลุ่มสาเก อาจจะต้องรักษาราคาข้าวให้ต่ำ เป็นต้น ก็พยายามที่จะผลักดันเรื่องของการกำหนดราคาข้าว ประการที่สามก็คือ เพื่อให้ได้สัญญาทางธุรกิจซึ่งอาจจะเป็นสัญญาก่อสร้าง สัญญาทำโรงงานอะไรบางอย่าง โดยที่รัฐเป็นผู้ประกอบการ หรือเป็นผู้สนับสนุนการลงทุนส่วนหนึ่ง ประการที่สี่ ก็เพื่อแข่งขันกับคู่แข่งทางเศรษฐกิจคือ นักเศรษฐกิจ คือ ผู้ประกอบการนั้นตระหนักดีว่า ถ้าตัวเองไม่มีสายใยกับนักการเมืองแล้ว คนอื่นก็ต้องมี เพราะฉะนั้นตัวก็ต้องมีบ้าง

เพราะฉะนั้นเพื่อจะรักษาสถานภาพของตัวไว้ ก็จึงจำเป็นจะต้องมีสายใยกับนักการเมืองแล้วการที่มีความเกี่ยวพันกับนักการเมืองนั้น ก็ถือว่าจะมีประโยชน์ต่อชื่อเสียงของผู้บริหารด้วย

เพราะฉะนั้นกลุ่มอิทธิพลทางเศรษฐกิจจึงเป็นกลุ่มที่จำเป็นต้องมี กลุ่มที่ผลักดันนโยบายผ่านพรรคที่สนับสนุนนโยบายการค้าเสรีและการลงทุนคือ พรรค LDP อำนาจปกครองอยู่ในมือของพรรคเสรีประชาธิปไตยอย่างเหนียวแน่น ตั้งแต่ปี ค.ศ.1955 พรรคนี้มีเสียงข้างมากในทั้ง 2 สภาโดยชูนโยบายเร่งรัดพัฒนาเศรษฐกิจให้ก้าวทันประเทศตะวันตก ในด้านมูลค่าเฉลี่ยต่อหัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ และให้กลายเป็นประเทศอุตสาหกรรม ในขณะที่เดียวกันก็มีนโยบายจัดสรรงบประมาณแผ่นดินไปสู่เขตที่ต้องพัฒนาและอุตสาหกรรมที่ล่าช้าในต่างจังหวัด สนับสนุนราคาข้าว และให้การช่วยเหลือเกษตรกรในชนบทช่วยเหลือนักธุรกิจขนาดย่อม เพื่อกระจายรายได้ พรรค LDP จะมีหน่วยงานเรียกว่า สมาคมประชาชน ซึ่งทำหน้าที่เรียกรายเงินเข้าพรรคโดยตรง หรืออาจจะบริจาคผ่านเลขาธิการพรรค หรืออาจจะผ่านนักการเมืองบางคนผ่านหัวหน้ากลุ่มภายใน พรรคบางบริษัทก็จะให้บางกลุ่มเท่านั้น แต่บริษัทใหญ่ ๆ ก็จะให้เงินทุก ๆ กลุ่ม ถ้ามี 12 กลุ่ม พรรคการเมืองในกลุ่มการเมืองในพรรคเดียวกันนั้นก็พยายามที่จะแจกจ่ายสนับสนุนการหาเสียงเมื่อถึงเวลา เพราะฉะนั้นการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันจะมีอยู่มาก

พรรค LDP ใช้กลไกของระบบอุปถัมภ์ในการแสวงหาอำนาจ และรักษาอำนาจ อำนาจในพรรคกระจายอยู่ตามตัวผู้นำในพรรคที่สามารถรวบรวมสมาชิกเข้ามาอยู่รวมเป็นกลุ่ม ความผูกพันในรูปผู้อุปถัมภ์กับผู้อยู่ใต้อุปถัมภ์ (โอบะบุน-โคบุน) โดยผู้นำกลุ่มจะจัดหาเงินทุนทางการเมือง และตำแหน่งในพรรคและในรัฐบาลให้กับสมาชิกของกลุ่มคน เป็นการตอบแทนที่สมาชิกให้การสนับสนุนคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการลงคะแนนเสียงสนับสนุนตอนเลือกตั้งตำแหน่งหัวหน้าพรรค ซึ่งก็คือหมายถึงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีโดยปริยาย

หลังจากปี 1976 อิทธิพลของพรรค LDP ได้ลดลงอย่างมาก เนื่องจากเกิดกรณีอื้อฉาวคอร์รัปชันที่พัวพันกับนายทานากะ คาซุเอชิ นายกรัฐมนตรีและหัวหน้ากลุ่มใหญ่ที่สุดในพรรค LDP นายทานากะถูกบังคับให้พ้นจากตำแหน่งไปในเดือนธันวาคม ค.ศ.1974 และต่อมาถูกจับกุมในข้อหารับสินบน 500 ล้านเยน จากบริษัทล็อกฮีด (LOCKHEED) ผู้ค้าเครื่องบินจากสหรัฐอเมริกา กรณีนี้ได้กระตุ้นให้สื่อมวลชนโจมตีพรรค LDP ระบบการเมืองแบบอุปถัมภ์อย่างไม่ยั้งมือ รัฐสภาจึงได้ทำการปฏิรูปทางการเมือง โดยออกกฎหมายจัดระเบียบการบรินาดทางการเมือง และการใช้จ่ายทางการเมืองใหม่ควบคู่กับกฎหมายเลือกตั้ง ซึ่งจัดระเบียบแนวปฏิบัติในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

การปฏิรูปครั้งนั้นทำให้มีการปรับเปลี่ยนการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งจากการรวมศูนย์ที่ผู้สมัคร ไปสู่การรวมศูนย์ที่พรรค การบริจาคทางการเมืองก็ให้มุ่งไปที่พรรคมากขึ้น ไปสู่กลุ่มน้อยลง

ถึงแม้ว่านักการเมืองพยายามค้นหาจุดไหวในพระราชบัญญัติใหม่นี้ก็ตาม หลัง ค.ศ.1980 ความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ภายในพรรค LDP ได้ลดลงไป เนื่องจากการเปลี่ยนรุ่นของผู้นำกลุ่มจากรุ่นนักการเมืองอาวุโสที่ใช้ระบบอุปถัมภ์อย่างเจเนจิด เช่น นายทานากะมาสู่่นักการเมืองที่อยู่ภายใต้กฎหมาย กหาเงินทุนการเมืองของ ค.ศ.1976 ที่ทำให้ผู้นำกลุ่มไม่สามารถผูกขาดช่องทางการเงินเหมือนอย่างแต่ก่อน นักการเมืองแต่ละคนมีโอกาสหาเงินทุนการเมืองก้อนใหญ่ด้วยตนเอง แหล่งธุรกิจใหม่ที่เคยเป็นแหล่งทุนลดความสำคัญลง นักธุรกิจต่างจังหวัดมีความสำคัญขึ้นมาในฐานะแหล่งเงินทุนการเมือง

การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ และกรณีคอร์รัปชันอื่น ๆ ทำให้พรรค LDP ไม่สามารถกุมคะแนนเสียงข้างมากในสภา ในช่วงปี ค.ศ.1976-80 และ 1983-86 ถึงแม้ว่าพรรค LDP จะมีชัยชนะอีกครั้งในการเลือกตั้งปี 1990 การที่หลายกลุ่มในพรรค ไม่สนับสนุนเสียงเรียกร้องให้มีการปฏิรูปการเมืองเพิ่มเติม ทำให้พรรค LDP แพ้การเลือกตั้งในปี 1993 ซึ่งนำไปสู่การจัดตั้งรัฐบาลผสมภายใต้การนำของพรรคที่เกิดขึ้นใหม่ในปี 1992 คือพรรคญี่ปุ่นใหม่ (Japan New Party) อย่างไรก็ตามรัฐบาลผสมก็ยังเจอสมรภูมิทางการเมืองอีกเช่นกัน ในปัจจุบันการเมืองญี่ปุ่นจึงยังเปลี่ยนแปลงไปได้อีก เนื่องด้วยระบบอุปถัมภ์ต้องปรับตัวให้เข้ากับกฎหมายและจริยธรรมทางการเมืองที่ประชาชนเรียกร้อง

